

๑๕ ปี ปลัด อบต. กับการพัฒนาท้องถิ่น

โดย....

นางทิพย์ชรินทร์ พูลเพิ่ม

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่

อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นับถึงวันนี้เกือบ ๑๕ ปี แล้วที่ได้มาเป็นปลัด ซึ่งตอนแรกที่สอบทราบแต่เพียงว่าการเป็นปลัดท้องถิ่นหมายความว่า การดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนแล้วอะไรล่ะที่ถึงบอกว่าจะเป็นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน นึกตลอดอยู่ตั้งนานว่าก่อนหน้าที่จะมาเป็นปลัดท้องถิ่น ตอนนั้นทำงานอยู่สายอาชีพการพยาบาลต้องเป็นผู้ดูแลชีวิตผู้ป่วย แต่ต่อจากนี้ไปเราต้องดูแลแต่เพียงชีวิตของผู้ป่วยที่นอนอยู่บนเตียง ทำดีที่สุดให้แผลผู้ป่วยไม่ติดเชื้อ ไม่ให้เสียเลือดมากและหายจากโรคตามที่อาจารย์ที่วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สังกัดกรุงเทพมหานครสอนมาตลอด และต้องทำอย่างที่ญาติอย่างเพื่อนมนุษย์ทำให้กัน

จึงได้นำคำแนะนำคำสอนของอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์นิติศาสตร์สอนเหมือนกันว่าจงทำและปฏิบัติกับประชาชนให้เหมือนญาติพี่น้องของตน คำว่าข้าราชการถ้าเปรียบเปรยและแปลอย่างตรงตัวหรือตะแบงเล็กน้อย ก็คือคนรับใช้ของส่วนราชการ หรือคนรับใช้หรือถ้าจะแบบแนวชัดใจข้าราชการบางท่านก็คือข้าประชาชนซึ่งเป็นสิ่งที่กระตือรือร้น ในการแสดงออกต่อการบริการประชาชนให้ดีที่สุด อย่างเป็นทางการที่ไม่ได้อยู่เหนือประชาชน เพราะยิ่งแถบที่อยู่บนบ้านนกกว้างขึ้นเท่าไร อาจจะมีบางคนที่เข้าใจผิดปฏิบัติต่อประชาชนคนละชั้นบันได้กับที่ตนเองอยู่มากขึ้นเรื่อย ๆ

สมัยเด็กก่อนจะมาเป็นปลัด อบต. เคยเห็นข้าราชการที่แต่งตัวเต็มยศตามลานพิธี มีความรู้สึกว่าจะเวลาองหรือเวลาคุยด้วยต้องใช้วิธีแหงนมองจนตั้งปากรู้สึกถึงความเลื่อมล้ำ ไปอ้อนวอน คู้มนไถลความเป็นจริงจากคนที่ยืนบนพื้นกระดานเดียวกันจริงหรือ

แต่ทุกครั้งที่ได้ดูข่าวของพระเจ้าอยู่หัวในทีวีกลับมีความรู้สึกถึงความเป็นกันเอง ตั้งใจที่จะทำไฝ่ความรู้ สนใจที่จะแก้ปัญหา โครงการของพระองค์ทุกโครงการ มาจากการตรวจสอบ ถาม ใฝ่รู้ จากข้อมูล ที่อยู่ตรงพื้นที่มีปัญหา การน้อมพระองค์ลงมาคุยกับประชาชน และเหนือของพระองค์ที่อยู่เต็มพระองค์ท่าน ความอ่อนน้อมของพระองค์ทำให้รู้สึกถึงให้เราอ่อนกลับมาตัวเรา เราคือใคร เราเป็นอะไร เราทำอะไรก็เกิดขึ้นมาในสมองนับแต่บัดนั้น

ตอนนี้เราได้เป็นปลัดแล้ว คู้มนช่างน่าภาคภูมิใจ เหมือนผู้ทรงภูมิ น่านับถือ และภูมิใจกับตนเอง และนำความภาคภูมิใจมาให้ครอบครัวว่ามีลูกหลานได้เป็นเจ้าคนนายคน บ่อยครั้งนั่งคิดอยู่ ว่าแล้วเรา

ทำอะไรให้กับคนอื่น เพื่อที่จะเหมาะสมกับตำแหน่งแล้วหรือยังกับเครื่องหมายที่มันเต็มแผงไปหมดบนเครื่องแบบสีกาเกี

เลยเป็นการจุดประกายของคำว่า ตัวเราคือข้าราชการของแผ่นดินมิใช่ผู้ยิ่งใหญ่ผู้ชี้ิ้วและเทห์ไปวัน ๆ อาจจะไม่ใช้ปลัดที่แต่งตัวดูดีเสมอตำแหน่งนัก แต่คิดว่าเป็นการแต่งตัวเสมอลักษณะงาน ณ เวลานั้นที่ต้องทำ จนบ่อยครั้งที่เวลาไม่มีใครมาติดต่องานที่ อบรม. จะไม่ได้ไหว้ปลัดแต่จะเดินเลยไปไหว้เจ้าหน้าที่ที่นิติกร หรือ น้อง ๆ หัวหน้าส่วนแทนอยู่บ่อยครั้งซึ่งถือเป็นเรื่องตลกที่เล่าที่ไรไม่มีวันจบ เพราะมีมาเรื่อย ๆ เป็นประจำ

เขียนถึงน้อง ๆ เจ้าหน้าที่บางครั้งการปกครองคนก็ยากมากกว่าการถูกปกครองมากมายเหลือเกิน แต่ที่อยู่มาได้ ๑๔ ปี เกือบ ๑๕ ปี โดยยังไม่ย้าย แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาหลายสมัย คงเป็นเพราะความยึดหยุ่นแบบชักงวาว คือหากน้องพลาดไม่มากมายก็เรียกเตือนในห้องที่อยู่เฉพาะปลัดกับน้องเจ้าหน้าที่ ๆ ที่โดนเตือนเท่านั้น เพราะถ้าไปเตือนดัง ๆ แรง ๆ ต่อหน้าคนอื่นเสมือนการปล่อยพลังงานให้ปรากฏต่อมวลชน อาจจะไม่ใช้สิ่งดีเสมอไป อาจจะเป็นการเพิ่มคมมีดให้ซ่อนตามแครที่นิ่งเสียมากกว่า แต่จากที่สังเกตว่าการบริหารงานและปกครองคนแบบเล่นงวาว ยึดหยุ่นให้เกียรติ ตลกบ้าง ซื่อสัตย์ ก็ได้รับการให้เกียรติและความเคารพจากน้อง ๆ เจ้าหน้าที่ ทำให้รู้สึกดีใจและเป็นกำลังใจสำหรับการทำงานต่อไป แม้บางทีจะมีกระแสต่อต้านจากผู้ใต้บังคับบัญชา แต่นั่นคือส่วนน้อยมากเหลือเกิน ไม่เป็นไร “ศรีทนได้”

สำหรับนายหรือท่านนายก อบรม. ของปวงชนชาวเรา อาจมีกระแสสังคม คลื่นสึนามิ ผสมได้ฝุ่นและพายุไซโคเนไปบ้าง แต่ก็ยังยืนเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาให้แก่ท่านตลอดเวลาได้ไม่ปรียากบ่นมาก ขอบ่นเพียงท้องฟ้าและอากาศแจ่มใสมีฝนฟ้าคะนองบางพื้นที่ ๒๐ เปอร์เซนต์ บ้างพอไม่อึดอัด แต่โชคดีที่ท่านนายก อบรม. ทุกท่านให้ความเมตตาและทำให้นำมาปรับใช้ในสถานการณ์ต่อ ๆ มาได้เป็นอย่างดีมาก

จนได้หล่อหลอมปรากฏโครงการต่าง ๆ ในหลายด้านโดยยึดหลักต่าง ๆ ดังนี้ คือ แทรกซึม ซึมซับ และบานปลายอย่างอ่อนน้อม

๑. แทรกซึม คือ รู้ข้อมูล ตั้งแต่กลุ่มประชากร ใคร คืออะไร เป็นอย่างไร ต้องการอะไร ปัญหาอะไร

๒. ซึมซับ คือ รู้ปัญหา ว่าประชาชนกลุ่มนี้อยากได้อะไรมากที่สุดปรับข้อมูลให้เข้าได้กับงานที่ส่วนราชการสั่ง ได้ว่าจะสามารถได้มากแค่ไหน

๓. บานปลายอย่างอ่อนน้อม นำตัวที่ได้ทุกตัวมาปรากฏให้เป็นงานที่ปรากฏประโยชน์แก่ประชาชนและแผ่นดิน โดยสื่อระหว่างกันจากการให้เกียรติ เคารพ และอ่อนน้อม พร้อมการประชาสัมพันธ์ ซึ่งขาดไม่ได้เพราะเป็นตัวแปลและตัวอธิบายให้ประชาชนเข้าใจในหลายๆ เรื่องซึ่งไม่ได้เกิดหรือลดข้อร้องเรียนต่าง ๆ มายังผู้ปฏิบัติอีกต่อหนึ่ง

ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลอย่างหนึ่งที่น่ามาเป็นตัวแตกย่อยโครงการต่าง ๆ มาปรากฏประโยชน์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ คือ

“เมื่อใดที่ชุมชน   เข้มแข็ง
ครอบครัวในชุมชน
จะได้รับการปกป้องดูแล
และเมื่อใดที่มีครอบครัวเข้มแข็ง
ชุมชนก็จะเริ่มเข้มแข็งมากขึ้น”

นั่นคือ หลักการมีส่วนร่วม คือร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล ร่วมแก้ไข ร่วม
รับมือผลที่เกิด ร่วมเรียนรู้และร่วมทุกข์ร่วมสุข

คนใน คือผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง คนนอกเป็นผู้สนับสนุน จึงเกิดเป็นแนวคิดการทำโครงการ
หลายสาขาขึ้น เช่นที่ทำและได้ผลสัมฤทธิ์ และด้วยรางวัลอย่างไม่ได้ตั้งใจคือหมู่บ้านสีขาวปลอด
ยาเสพติดที่นำมาเป็นแนวทางการดำเนินงานอย่างได้ผลอย่างยิ่ง

ถึงวันนี้รู้สึกดีใจที่ได้ทำงานโครงการต่าง ๆ ที่มันกลั่นมาจากสมองจากน้ำพักน้ำแรง ที่บางครั้ง
โดนกล่าวหาว่าประหลาด พิลึก นั่นแหละที่ทำแล้วรู้สึกถึงประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ ไม่น้อยใจแล้วถึงแม้
บางครั้งจะต้องเฉียดตายกับท่าน สตง. หรือโดนตั้งกรรมการสอบวินัยไปบ้างแต่ก็รู้ดีว่าพวกท่าน
เหล่านั้นพอถึงจุดหนึ่งก็เข้าใจในคำอธิบายของเราด้วยอย่างที่เรารู้ดีว่าเราคือใคร ก็คือ ข้าราชการใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือจะเรียกเราว่าคนรับใช้ของแผ่นดินก็คงไม่ผิด แต่ต่อไปจะให้ห่างไกล
เฉียดตายจากที่ผ่านมา แล้วทำตัวเป็นคนที่ได้ผลดีจากการคิดนอกกรอบไปบ้าง....เป็นบางครั้ง....ปลัด
อบต.จงเจริญ